

Høringsuttalelse fra Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner (LNVK) om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk

Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner (LNVK) viser til høringsbrev med høringsnotat fra Finansdepartementet av 18. juni 2015, med forslag til endring i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i eieendomsskattelova. Høringsfristen er 18. september 2015.

LNVK er et nasjonalt nettverk av vindkraftkommuner, som i dag har 49 medlemskommuner fordelt over hele landet. LNVK arbeider for at kommunene skal sitte igjen med en netto fordel av verdiskapningen vindkraftutbygging gir opphav til. Enhver vindkraftutbygging tar i varierende grad i bruk lokale naturverdier med negative virkninger for de berørte lokalsamfunn. De eneste lovbestemte inntektene vindkraftkommunene ved vindkraftutbygging kan få i dag, er fra eiendomsskatt. De aller fleste av LNVKs medlemskommuner har derfor innført eiendomsskatt.

LNVK vil på det sterkeste motsette seg regjeringens forslag til endringer. Forslaget bryter med den samfunnskontrakt som er inngått mellom staten som konsesjonsmyndighet og den enkelte vertskommune som har gått med på å avstå sine naturverdier i tillit til de forespeilede eiendomsskatteinntekter. Forslaget endrer videre grunnlaget for den interesseavveining som er foretatt i den enkelte konsesjonsvurdering, og innebærer at vindkraftkonsesjonene er gitt på uriktige faktiske forutsetninger. Det er å anse som løftebrudd fra statens side.

Lovforslaget rammer vindkraftanlegg

Finansdepartementet fremsetter i høringsnotat to alternative forslag, som begge foreslår å fjerne «produksjonsutstyr og –installasjoner» fra eiendomsskattegrunnlaget for verk og bruk. Ved alternativ 2 foreslås i tillegg at «verk og bruk» fjernes som egen kategori. Begge alternativene innebærer i realiteten en avskaffelse av eiendomsskatt på «verk og bruk», der man kun står igjen med eiendomsskatt på bygning og tomt.

Regjeringens foreslåtte endring om å unnta produksjonsutstyr -og installasjoner fra eiendomsskatt vil ramme samtlige verk og bruk, med unntak av vannkraftproduksjonsanlegg. Dette innebærer at regjeringens forslag (begge alternativene) rammer vindkraftanlegg. LNVK viser til s. 4 i høringsnotatet:

«Vindkraftanlegg følger de alminnelige verdsettelsesreglene, og regelen om arbeidsmaskiner mv. kommer derfor til anvendelse på denne typen anlegg.»

Siden verk og bruk består av en lite homogen gruppe eiendommer, vil endringsforslaget ramme svært ulikt alt ettersom hvor stor andel av eiendommen som omfattes av «produksjonsutstyr og -installasjoner». For vindkraftanlegg vil det alt vesentlige bli definert

som produksjonsutstyr og – installasjoner og dermed bli fritatt fra eiendomsskatt. I en vindkraftpark kan man typisk skille mellom tre typer kategorier:

- Anlegg: Komplette vindmøller m/turbiner og heis. Anlegg utgjør ca. 85 – 90 % av en vindkraftpark.
- Eiendom: Service- og administrasjonsbygg, grunneiendom, interne veier og plasser, evt. også fundamenter og kabelføringer til vindmøllepunktene. Eiendom utgjør ca. 10 – 15 % av en vindkraftpark.
- Fundamenter og kabelføringer vil ofte være spesielt tilpasset en type vindmøller, og vil i så fall ha liten egenverdi (substansverdi) dersom vindmøllene unntas skatteplikt som del av verk og bruk.

Sakkyndige taksatorer har anslått at eiendomsskatt på vindkraftanlegg i det vesentlige vil bortfalle med regjeringens forslag. For vindkraftanlegg er det anslått at eiendomsskatten blir redusert med 90-95 %. Departementet omtaler ikke dette inntektsbortfallet i sitt høringsnotat.

Eiendomsskatt har vært en forutsetning for kommunenes samtykke til vindkraftutbygging

Store vindkraftanlegg påvirker lokale naturverdier som landskap,- natur- og friluftsområder. Av den grunn har flere av dagens vindkraftanlegg vært kontroversielle, og møtt lokal motstand. Ved å fjerne eiendomsskatt på verk og bruk, brytes den forutsetning som for vertskommunene har vært avgjørende for kommunens tilslutning til slike omfattende og kontroversielle naturinngrep.

Videre har vindkraftkommunene et legitimt krav på en andel av den verdiskapingen som skjer ved bruk av kommunens egne naturressurser. Andre mulige inntekts- eller kompensasjonsordninger enn eiendomsskatten finnes som kjent ikke i vindkraftsaker.

Konsesjonsmyndighetene har vektlagt eiendomsskatt i vurderingen av om konsesjon skal gis

I forvaltningssystemet for vindkraftsaker legger både konsesjonssøkere og konsesjonsmyndigheten i sine konsekvensutredninger betydelig vekt på eiendomsskatteinntekter som vil komme vertskommuner til gode ved en utbygging. En gjennomgang av konsesjonsdokumenter viser at konsesjonsmyndigheten rutinemessig tillegger eiendomsskatteinntekter vekt i sin interesseavveining i konsesjonsspørsmålet.

LNVK nevner her bl.a. Flatanger og Namdalseid kommuner og Innvordfjellet vindkraftverk, som gjaldt en utbygging på 342 GWh, samt Snillfjord kommune og Geitfjellet vindkraftverk, som gjaldt en utbygging på 660 GWh. Dette er bare noen blant mange eksempler.

LNVK finner det kritikkverdig at denne sammenhengen mellom eiendomsskatteordningen og vindkraftkonsesjoner ikke er omtalt i høringsnotatet. Dersom forslaget skulle bli vedtatt, vil

det betyr at vindkraftkonsesjoner er gitt på uriktige faktiske forutsetninger, at berørte kommuner har bygget sine interesseavveininger på et uriktig grunnlag og at både kommunens syn på utbyggingsspørsmålet og konsesjonsmyndighetens vurdering kunne ha fått et annet utfall. LNVK finner det helt uakseptabelt dersom staten overfor den berørte kommune den ene dagen begrunner en utbyggingstillatelse med lokale eiendomsskatteinntekter for så neste dag å fjerne denne inntektsordningen.

Regjeringens forslag går lenger enn Sundvolden-erklæringen

I høringsnotatet s. 3 uttales det at departementet «*i tråd med*» Sundvolden-erklæringen foreslår endringer i reglene om eiendomsskatt på verk og bruk. LNVK finner grunn til å påpeke at regjeringen i høringsnotatet går betraktelig lenger enn varslet i Sundvolden-erklæringen. I Sundvolden-erklæringen fremhevet regjeringen at den vil: «*frita fastmonterte, ikke-integrerte maskiner fra eiendomsskatt i industrianlegg (gjelder ikke kraftanlegg)*».

Forslaget som nå er sendt på høring vil ikke bare frita fastmonterte, ikke-integrerte maskiner, men i tillegg frita **alle integrerte maskiner**, siden *produksjonsutstyr og – installasjoner* i sin helhet skal ut av taksten. Produksjonsutstyr og – installasjoner utgjør for de fleste eiendomsskatteobjekter hovedtyngden av eiendomsskattegrunnlaget, og for vindkraftanlegg som nevnt det alt vesentlige.

Regjeringen må enten forkaste forslaget eller utrede saken bedre gjennom et lovutvalg

Regjeringens forslag er blant annet begrunnet i ønsket om å forenkle dagens regelverk og å bedre forutberegneligheten ved utskrivning av eiendomsskatt. LNVK er enig i at dette er viktige hensyn ved enhver beskatningsordning, men kan ikke se at dette er den reelle begrunnelsen bak regjeringens forslag. Forslaget har en helt annen rekkevidde, og må i stedet forstås å være motivert av regjeringspartiernes erklærte motvilje mot eiendomsskatt. LNVK anser derfor de reelle grunner bak forslaget å være tildekket av mer tekniske fraser som «*forenkling og forutberegnelighet*».

Det er LNVKs syn at forslaget til endringer i reglene for eiendomsskatt på verk og bruk i sin helhet bør forkastes. Dersom regjeringen mot formodning vil trosse de kritiske høringsuttalelser som innkommer, ber LNVK om at saken utredes gjennom et lovutvalg, hvor både kommunesektoren, herunder vindkraftkommuner, og næringslivet er representert. Slik vil både takstpraksis, rettspraksis, regelverk, næringslivets behov og kommunenes interesser kunne vurderes samlet.

For øvrig ønsker LNVK å påpeke at Finansdepartementet, i brev datert 9. januar 2014 til LNVK, skapte en berettiget forventning om at LNVK ville bli invitert på møte dersom det skulle gjennomføres endringer i eiendomsskattereglene for vindkraftanlegg. I stedet for slik invitasjon mottok LNVK departementets høringsnotat 18.juni 2015 med forslag om avvikling av eiendomsskatt på vindkraftanlegg. LNVK finner fremgangsmåten svært beklagelig.

Med vennlig hilsen

Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner

Iver Nordseth

- leder LNVK -